

НАРХ-НАВО
ДОИМИЙ
НАЗОРАТДА

2-бет

ВАТАНИМ,
СЕНИ ҚАНЧА
АРДОҚЛАСАМ ОЗ!

4-бет

БЕМОР ДАРДИГА
ДАРМОН БҮЛИШ
САОДАТИ

5-бет

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

Жанубий Қозғистон

1991 йил 5 апрелдан чиқа бошлаган
Сешанба, пайшанба ва шанба күнлари чиқады

2021 йил 27 апрель, сешанба. №43 (2948).

АХОЛИ САЛОМАТЛIGИ ПРЕЗИДЕНТ НАЗОРАТИДА

ҚР ПРЕЗИДЕНТИ ҚАСИМ-ЖҮМарт ТҮҚАЕВ БОШ ВАЗИР АСҚАР МАМИН ВА
СОФЛИКНИ САҚЛАШ ВАЗИРИ АЛЕКСЕЙ ЦОЙНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

Давлат раҳбарига мамлакатдаги санитария-эпидемиологик вазият, ахолини эмлаш жараёни, шуннингдек, ижтимоий-иқтисодий тараққиёттинг долгзарб масалалари юзасидан маълумот берилди.

Қасим-Жұмарт Тұқаевга ахолини эмлаш юзасидан күрилаётган чоралар ҳақида ахборот берилди.

Асқар Маминнинг таъкидлашича, апрель ойидан этиборан ойига 2 миллионгача одамни эмлаш имкониятини яратиш режаланган.

Президентта маҳаллий QazVac вакцинасини минтақа-

ларга етказиб бериш борасида ҳисобот тақдим этилди.

– Қозғистон COVID-19га қарши вакцина ишлаб чиқарадиган ўнта давлат ва ўз ишланмаларини рўйхатдан ўтказган бешта мамлакат қаторига кирди, – деди

у. – 26 апрелдан этиборан барча соҳаларда «ASHYQ» дастуридан кенг фойдаланилади. Бу минтақаңын «қизил» ва «сарық» худудларга кирган пайтида икти sodиёттинг турли тармоқларига хавфсиз шароитда ишлаш имконини беради.

Давлат раҳбарига тақдим этилган маълумотларга кўра, ҳозирги пайтада юкумли касалликлар шифохонасининг ўринлаш 42 фоизга, интенсив терапия бўлимлари эса 28 фоиз тўлган. Дори ва ҳимоя воситаларининг зарурий захираси яратилди, ПЗР лабораторияларининг қуввати кунига 123 минг тестгача оширилди. Барча минтақаларда 25 мингдан зиёд ўрин, замонавий ускуналар билан жиҳозланган янги юкумли касалликлар шифохоналари мавжуд.

Асқар Мамин, шунингдек, Қасим-Жұмарт Тұқаевга 29-30 апрель кунлари ўтадиган Евроосиё ҳукуматлараро кенгашининг мажлисига тайёргарлик ҳақида маълумот берди. Бундан ташқари, учрашув давомида сармояларни жалб қилиш, ахоли бандлигини қўллаб-қувватлаш билан боғлиқ масалалар кўтарилиди.

Учрашув якунида, Президент Ҳукуматга маҳаллий вакцина ишлаб чиқарышни кўпайтириш ва у билан фуқароларни таъминлаш доирасидаги тадбирларни алоҳида назоратга олишни топшириди.

Akorda.kz.

ФАХРИЙЛАР – МАЊНАВИЙ ПОЙТАХТДА

Буюк Ипак йўлидаги қадими шаҳар бугун туркий халқларнинг мањнавий пойтактига айланди. Арис шаҳри ҳокимлиги кўмаги билан маҳаллий фахрийлар ушбу шаҳарга ташриф буориб, янгилangan Туркистоннинг курилиши билан танишдилар.

Қозғистон Республикаси Президенти Қасим-Жұмарт Тұқаев “Туркистон нафақат қозоқ халқи, балки бутун туркий олам учун муқаддас қадамжо. Туркистондаги меймoriй обидаларда ажоддларимизнинг юксак ақлзakovati ўз ифодасини топган. Бу беназир шаҳар инсониятнинг кўп асрлик тараққиёти гувоҳи ва тамаддуни дурдонасидир», деган эди. Шаҳарда қозоқ халқи учун муҳим қарорлар қабул қилинган.

Арис шаҳри ҳокими Гулжан Қурманбекова

Туркистон шаҳрида барпо этилаётган замонавий иншоотлар жаҳон меъморчилиги йўналишларини қамраб олган нодир қирралари билан унинг бунёдкорлик равнақида ўзига хос ўринни эгалламоқда. Уларнинг пайдо бўлишига қадим ва навқирон шаҳарнинг ҳар бир мавзееси ва турли даврдаги меймoriй тараққиёти ўз таъсирини кўрсатмоқда.

“Туркистонни тиклаш – мисли кўрилмаган, таҳсинга сазовор ташабbus. Мањнавий пойтактига равнақи учун барчамиз масъулмиз”, деба муқаддас шаҳарга сафарга чиқсан меҳнат фахрийларига оқ йўл тилади.

...Бугун қадими Туркистоннинг тепаликлари, шу жумладан, Култубе қалъаси, гумбазлари тонгги қўёш нурида ял-ял товланаётган обидалар, буюк алломалар мангу ором топган, бугунги авлодлари бунёдкорлик шавқи, эзгу ният ва мақсадларла янгилаётган бу азим шаҳар ўзининг яна бир муњаввар тонгини қарши олмоқда...

Туркистон вилоятининг минтақавий алоқалар хизмати.

ОНЛАЙН ҚАБУЛ – ЭЛГА МАҚБУЛ

Туркистан вилояти ҳокими Үмірзак Шүкев карантин талабларини ҳисобга олган ҳолда мінтақа ахолисининг шахсий масалалар бўйича саволларига онлайн шаклда жавоб берди. Вилоят раҳбарига 10 нафардан зиёд фуқаро мурожаат қилди.

Таъқидлаш жоиз, вилоят ҳокими карантин бошланганидан бўён онлайн қабулни тўхтатмади.

Туркистонликлар уй-жой, ер, ижтимоий масалалар, инфратузилмани такомиллаштириш ҳамда кичик бизнесни кўллаб-кувватлаш муаммоларини кўтардилар. Фуқароларнинг мурожаатларини тингланган мінтақа раҳбари барча масалалар амалдаги қонунчилик доирасида кўриб чиқилиши ва ҳал қилинишини маълум қилди.

Онаси саратор касаллигига чалинган туркистонлик фуқаро вилоят ҳокимидан моддий ёрдам сўради. Аёлга манзилли ижтимоий ёрдам тўла ҳажмда кўрсатилиди. Кафолатланган ижтимоий пакет, озиқовқат саватлари хайрия жамғармаси томонидан берилди.

Ўттор туманида истиқомат қилувчи фуқаро хўжалик иншоотлари куриш учун моддий ёрдам сўради. Мінтақа раҳбари вилоят қишлоқ хўжалиги бошқармаси раҳбарига ёрдам сўраб мурожаат қилган фуқарога имтиёзли кредит беришини топшириди.

Вилоят ҳокими мутасаддиларга баъзи бир қонуний асосга эга бўлмаган масалалар юзасидан мурожаат қилган фуқароларни ҳомийлар ёрдамида кўллаб-кувватлашни топшириди.

Мінтақа раҳбари раислигига ўтказилган қабулда Сариоғоч туманида истиқомат қилувчи фуқаро суд қарори билан уйсиз қолганини айтиб, ёрдам сўради. Вилоят раҳбари туман ҳокимига бу кекса онахонга ҳомийлик ёрдамини кўрсатишни топшириди.

– Ҳаётнинг ёзилмаган қонуни бу. Туман ҳокимлари, бундай инсонларга қонун доирасида ёрдам бериш йўлларини изланг. Балки ҳомийлар орқали ёрдам беришимиз керакдир. Учрашувга келган ҳар бир фуқаронинг муаммоси ортида бутун оиласи ва унинг яқинлари турибди. Шунинг учун биз бундай масалаларни имкон қадар ижобий ҳал қилишимиз зарур, – деди вилоят ҳокими.

Қабулда иштирок этганлар эски мактабни Маданият уйига айлантириш, қиши-

лоқнинг ички йўлларига сунъий тўсиқлар урнатиш ва қишлоқни ободонлаштириш каби масалалар юзасидан мурожаат қилишиди.

Үмірзак Шүкев туркистонликларнинг таклиф ва шикоятларини шахсий назоратига олди, мутасадди шахсларга ҳар бир фуқаронинг муаммосини қонун доирасида таҳлил қилиб, ҳал қилишини топшириди.

Туркистан вилояти ҳокимининг матбуот хизмати.

ШИФОКОРЛАРНИНГ ХАЛҚАРО АНЖУМАНИ

Туркистан шаҳрида “Қандли диабет ва паталогик семизликинні лапораскопиявий жарроҳлик орқали даволаш йўллари” мавзууда халқаро илмий-амалий анжуман ўтди.

Унда “Қозофистонлик бариатриявий ва метаболизм жарроҳлар жамияти” бирлашмаси президенти Ўрал Ўспанов иштирок этди. Шунингдек, Озарбайжон, Ўзбекистон, Россия ва Литвадан ташриф буюрган малакали жарроҳлар онлайн тартибида амалий ўтказишиди.

Сўнг Туркистан шаҳар марказий касалхонасида қандли диабет билан хасталанган уч нафар беморга лапораскопиявий жарроҳи қилинди. Уни профессор Ўрал Ўспанов ва Туркистан шаҳар марказий касалхонаси бош шифокори Жанбўлат Дилдабеков амалга оширишиди.

– Биз бугун пандемия туфайли онлайн анжуман ўтказаипмиз. Ҳозир элемиздаги шифокорлар ҳамда касалхонадаги замонавий ускуналари туфайли бир вақтда бир қанча амалиётни амалга

oshiishi имконига эга, – деди бирлашма президенти Ў. Ўспанов.

Таъқидлаш жоизки, Туркистан вилоятининг фуқаролари республика аҳамиятига эга шаҳарларга бориб жарроҳи қилдиришарди. Эндилика Туркистан шаҳар марказий касалхонасида ҳам лапораскопиявий жарроҳлик амалга оширилади.

Анжуманда иштирок этган шифокорлар хорижлик олим-

ларнинг сабогини тинглаб, малакасини оширишиди. Умуман, коронавирусдан вафот этганларнинг 90 фоизи қандли диабет ва семизлики мубтало бўлиб, хасталанганлар экан.

Тадбирнинг фаҳрий меҳмонлари ва иштирокчилари анжуманинг юқсанда даражада уюштирилганини таъқидлашиди.

Вилоят ҳокимининг матбуот хизмати.

Туркистан вилоятида Мустақиллигимизнинг 30 йиллигига бағишилаб Nur Otan партиясининг “30 эзгу иш” лойиҳаси доирасида “Шифокорларнинг ардоқлайлик!” хайрия тадбiri ўтмоқда.

ШИФОКОРЛАРГА ЭЪТИБОР

У Jas Otan ёшлар қаноти ташаббускорлигида давом этлати. Жасотанликлар Туркистан шаҳридаги қатор соғлиниң сақлаш муассасалари шифокорларига озиқ-овқат саватларини топширишиди. Тадбирда жами 20дан зиёд ийт-қиз иштирок этди.

– Юртимизда пандемия ҳали тугагани йўқ. Шу сабабли вилоят худудида хасталикка чалингандар сони кун сайн үсib боряпти. Ҳавфли хасталик билан фидойи шифокорларимиз курашмоқда. Шунинг учун уларга ғамхўрлик кўрсатишга қарор қилдик, – дейди партия раиси ўринбосари Қ. Жантуреева.

Nur Otan партияси вилоят филиалининг матбуот хизмати.

ЭҲТИЁЖМАНД ФУҚАРОЛАР ОЗАЙМОҚДА

Туркистан шаҳри бўйича 2021 йилнинг 3 ойида 1791 оиласа манзилли ижтимоий ёрдам тайинланди.

Бугунги синовли даврда эҳтиёжманд оиласалар, ёлғиз қариялар, ногиронлар ва аҳолининг бошқа ёрдамга муҳтоҳ қатлами ҳар доимигдан ҳам кўпроқ эҳтиборга муҳтоҳ. Шу сабабли ўтган ойда «Халқ» хайрия жамғармаси «Эл таяни – Элбоши» номли кенг қамровли хайрия акциясини бошлади. Тадбир Қозофистон Республикаси Мустақиллигининг 30 йиллигига бағишиланади.

Эзгулик тадбiri доирасида алоҳида парваришига муҳтоҳ болаларни тарбиялайдиган 2000та кам таъминланган оиласа ғамхўрлик кўрсатиш режаланган.

Туман ва шаҳар бандик ҳамда ижтимоий дастурлар бўлими, қишлоқ ҳокимликлари ва «Халқ» хайрия жамғармаси вакиллари билан ҳамкорликда ушбу озиқ-овқат саватларини рўйхатга киритилган ҳар бир оиласа етказиб беради.

Жорий йилда бундай акция бир неча бор ўтказилади.

2021 йилнинг 3 ойида Туркистан шаҳрида истиқомат қилувчи 1791 оиласа манзилли ижтимоий ёрдам тайинланди. Шуни таъқидлаш жоизки, жорий йилда вилоят марказida кам таъминланган фуқаролар сони камайган. Яъни, 2020 йили муҳтоҳ оиласалар улуши 14,1 фоизни ташкил қилса, 2021 йилда 9,1 фоизни ташкил этмоқда.

МЕДИАЦИЯГА УСТУВОРЛИК БЕРИЛАДИ

ҚРнинг янги маъмурий тартиб-таомил-процессуал кодексига мувофиқ, судьялар маъмурий ишни тўғри ҳал қилиш учун аҳамиятга эга барча вазиятларни ҳар томонлама, тўлиқ ва холис текшириш ҳуқуқига эга. Яъни, суд келгусида маъмурий жараён иштирокчиларининг тушунтириш хатлари, аризалари, шикоят ва тақдим қилинган далилларни билан чекланиб қолмайди. Буни Туркистан вилоят судининг судьяси Аянбек Тўқсанбаев брифингда маълум қилди.

Шунингдек, мажлисида далолатномалар ва маъмурий ишга оид бошха материаллар ҳам инобатга олинишини таъқидлади.

Кодекс 1 юлдан кучга киради.

– Суд фаолиятига жўшқинлик берадиган яна бир қонун – ўтган йил 29 июнь куни Президент имзолаган “ҚР маъмурий тартиб-таомил-процессуал кодекси”. Ушбу қонунга биноан судья яныгай ваколатлар берилган. Яъни, судья маъмурий ишнинг қонуний доирасида ўз фикрини билдириши мумкин. Аввалги қонунда судьяга бундай ҳуқуқ берилмаган эди. Шу боис, судья иш юзасидан ўз фикрини айтиши шарт эмас эди, – деди Аянбек Бекежанули.

Яна бир янгилик, суд ўз ташаббуси билан ёки маъмурий жараёнда иштирок этувчиларнинг асосли талабига биноан қўшимча материаллар ва далилларни тўплай олади.

Туркистан вилоят судининг судьяси Буркит Байдуллаевнинг айтишича, қонунда “Яратшириш таомили” кенг қўлланилади. Агар иш медиация йўли билан ҳал бўлса, иккى томоннинг розилиги ёзма равишида тасдиқланади.

Агар битим шартлари қонунга зид бўлса, суд уни тасдиқлайди. Шунингдек, одамларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва ҳуқуқий манфаатларини бузадиган шартномаларга ҳам йўл қўйилмайди.

Вилоят минтақавий алоқалар хизмати.

НАРХ-НАВО ДОИМИЙ НАЗОРАТДА

Вилоят ҳокимлиги томонидан ижтимоий аҳамиятга эга озиқ-овқат маҳсулотлари нархларини барқарорлаштириш юзасидан зарур чора-тадбирлар кўрилмоқда.

Бугунги кунда минтақада эртапишар карам Туркистан шаҳридаги “Олтин булоқ” бозори, 13та ижтимоий дўкон ва 5ta ийрик супермаркетларда килоси 60-65 тенгедан сотилмоқда.

Шунингдек, бу йил барқарорлаштириш жамғармасига кўшимча 2000 тоннадан зиёд озиқ-овқат маҳсулотлари (гречка – 220 тн., карам – 535 тн., 1 навли буғдой уни 153 тн., қанд 502 тн., гурч 243 тн., макарон маҳсулотлари 61 тн., кунгабоқар мойи 357 тн.) харид қилинди.

2020 йили тадбиркорлик субъектларига 0,01 фоиз билан 5ta 115 млн. тенге насиya берилди, 870 тоннадан зиёд ижтимоий аҳамиятга молик маҳсулотлар сотилди. Жорий йилда тадбиркорлик субъектларидан ташқари, гўшт, сут, парранда гўшти, тухум ва сабзавот етишириувчиларга 400 млн. тенгегача насиya бериш кўзланган.

Туркистан вилояти ҳокимининг матбуот хизмати.

● Обуначиларимиз орасида

ИШ БОШИ – ИНТИЗОМ

ҲАМЗА НОМЛИ МАКТАБДА КАСАБА УЮШМАЛАРИ РАҲБАРЛАРИ АНЖУМАНИ

Туркистондаги Дилбар Дијметова раҳбарлик қилаётган Ҳамза номли мактабда республикамиз таълим соҳаси касаба уюшмалари раҳбарлари иштирокида анжуман ўтди.

Мактаб касаба уюшмаси қўмитаси раиси Бахтиёр Абдураимов Нур-Султан шаҳридан ташриф буюрган Қозоғистон таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси раисаси Айгул Муқашева, ҚР Касаба уюшма-

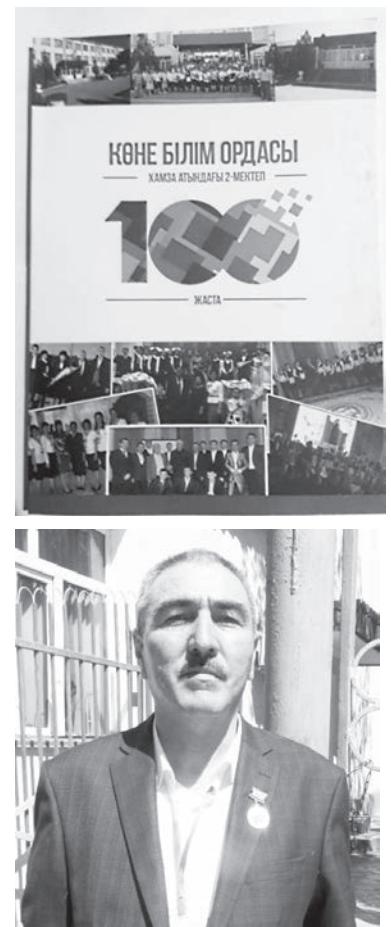

– Давлатимиз, ҳукуматимизга мактабларга, устозлар аҳлига ғамхўрлиги учун миннатдорчилик билдираман. Келаси ой поёнида ўқитувчилар ўртача 500-600 минг тенге маош билан ёзги таътилга чиқади. 30 йил муқаддам, Мустақилликнинг дастлабки йилларида, жамиятимиз бозор иқтисодиётига энди кўчаётган оғир паллада ойлик маош олти ойлаб берилмасди. Ёзги таътил маоши ўрнига ўқитувчиларга буғдо бериларди. Касаба уюшмаси аъзолари билан бамаслаҳат ҳолда буғдо ўрнига ун олиб бердик. Шаҳардаги кам таъминланган оиласлар учун ҳокимликдан ҳашар усули билан битта ўй куриб бериш вазифаси юкландигина кўпчилик билан кенгашиб, ўзимизнинг мактабимизда ўйга муҳтоҷ ходим учун бошпана куриб берган эдик. Ҳозирги паллада мен раҳбарлик қилаётган мактаб касаба уюшмаси қўмитаси меҳнат муносабатлари, ойлик маош тўлаш, меҳнат баҳслари ҳамда даволаниш каби аксарият масалаларда мактаб маъмурияти, устозлар билан ўзаро ҳамкорликда мақбул натижага эришаётганимиз ҳам

шикояти ва эътирози асосида вилоят, вазирлик ҳамда бошқа мутасадди ташкилотларга ижтиёмий тармоқ орқали мурожаат этиб, ижобий натижага эришамиз. Ўзбек тили бўйича шаҳарда ўтган олимпиада вилоят босқичида тўхтаб қолди. Бир ёқадан бош чиқарип ҳаракат қилган эдик, масала ҳал бўлди. Лекин, олимпиаданинг Республика босқичи ҳали ҳал бўлмади. Туркистон ҳамда Жамбил вилоятлари, шунингдек, Шимкент мегаполисини жамласак, республика босқичини ташкил этиш мумкин. Мактабимизда янги спорт майдони ҳамда ўқув биноси курилиши талай йиллар бўйи пайсалга солинмоқда. Бугунги нуғузли меҳмонларимиз, ОАВ мухбирлари, депутатлар билан ҳамкорликда ушбу муаммолар ечимида эришамиз, наисб этса, – деди Бахтиёр Қаҳҳор ўғли.

Минбарга кўтарилиган Айгул Мақсатқизи мактаб касаба уюшмаси қўмитаси раиси Бахтиёр Абдураимовга республика миёқесидаги фаоллиги, жонкуярлиги ва пешқадамлигини тилга олиб, кўп йиллик самара ради мөхнати учун маҳсус кўкрак нишонини тақдим этиди. Шундай мукофот мактабга самара ради раҳбарлик қилаётган директор Дилбар Дијметолова ҳам тантаналиравишида тақдим этилди. Устозлардан Алия Тўйлибаева ва Умид Салоҳиддиноваларга фахрий ёрликлар топширилди.

Устозлар Сайёра Мадалиева ҳамда Мавжуда Райимжоновалар давлат тилида маҳоратли бошқарган, мусиқа ўқитувчиси Маҳмуджон Тўёнов тайёрганинг Туркистон ҳақидағи ватанпарварлик қўшиқлари, айниқса,

Замир Муҳаммаджонов, Ҳусан Убайдуллаев, Жаҳонгир Соидиков, Элёр Убайдуллаевлар фаол иштироқида тайёрганиб, чоп этилган “Кёне білім ордасы” китоби билан эсдалик совғалари тақдим этилди. Машхур ёзувчилар Одил Ёқубов, Носир Фозилов, Совет Иттиғоқи қаҳрамонлари Қурбонбой Ирисбеков, Расул Исетов, Файзулла Йўлдошев, гвардиячи полковник Олимжон Муҳаммаджонов, мөхнат қаҳрамонлари Майшай Абенова, Эргаш Иззатуллаев каби жуда

лари федерацияси раиси ўринбосари Нурлан Үтешов, касаба уюшмаси ҳукуқ бўлими раҳбари Райхан Қидирбаева, Туркистон вилояти таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси раиси Ўринбосари Жандўс Шайдулла, Туркистон шаҳар таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси қўмитаси раиси Диана Турманова ҳамда ушбу ташкилот раҳбари

маслаҳатчиси Гулжан Асилбаева, мөхнат фахрийлари – Замир Муҳаммаджонов, Абдулла Отаметовларга ташриф учун миннатдорчилик билдириди.

Б. Абдураимов 1991 йиллардаги оғир палладан бошлаб асосий мақсади устозлар манфаатини қонун доирасида ҳимоя қилиш бўлганини таъкидлаб, мактаб касаба уюшмасидаги фаолияти ҳақида гапириб берди.

муваффақият гарови. Сўз боши салом, иш боши интизом, деган нақл бор. Касаба уюшмаси аъзолари – устозлар билан бамаслаҳат интизом масаласида муштарак қарор қабул қилиниб, амалда қатъий жорий этилди. Дарсга эрталаб кеч келган устоз тушунириш хат ёзиб беради. Амалда бундай тартиб яхши натижа бермоқда. Ваъда қилинган, аммо бажарилмайтган ишлар, ўринсиз чеклашлар, устозлар

чавандоз либосидаги жажжи ўқувчи Достон Отаевнинг қўшиқлари гулдурос қарсаклар билан олқишлианди. Нуғузли меҳмонлар илтимосига биноан Достон Отаев ижросида ўзбекча шўх қўшиқ янграганида барча мөхмон ва мезбонлар рақсга тушиши. Мөхмонларга мактабнинг бир асрлик юбилейи шарафига устозлар Маъмурда Убайдуллаева, Абдулҳаким Ҳадиевлар муаллифлигига ҳамда

кўп таниқли, ҳурматли инсонлар таҳсил олган мактаб музей экспонатлари билан танишиб, аълочи ўқувчилар Назокат Умарова ҳамда Умидда Файзихоноваларнинг маърузаларини тинглаган меҳмонларда яхши таассурот қолди.

Ш. МАДАЛИЕВ.

Суратларда: тадбирдан лавхалар.

Муаллиф тасвирлари.

● Истиқолга – 30 йил

ВАТАНИМ, СЕНИ ҚАНЧА АРДОҚЛАСАМ ОЗ!

Ватан, бу – илк нафас, күздаги нур, томиримиздаги қон. Ватан – она каби ягона, муқаддас. Ватан – аждодларимиз умр кечирған, бизни гұдаклигимиздан аллалаб, ардоқлаб келаёттан мунаввар рүйи замин бу! Отадай жонажон, онадек меҳрибон бу құтлуғ маконни ҳар қанча севсак, ардоқласақ вада мадх әтсак-да кам.

Одамзод уч нарсаны ўз ихтиёри билан танлаш имконига эга эмас: ота-онани, Ватанни ва құшнини. Шу боисданми, киши киндиқ қони томган тұроқни, ота-онани, оиласы Ватанни ҳамиша азиз билади, улар билан фахрланиб, ғурурланиб яшайди.

Жорий йил Мустақил Қозоғистоннинг 30 йиллigenini нишонлаймыз. Ота-бо боларимизнинг асрлар бўйи орзу ва армони бўлган обод ва ҳур Ватанда яшаш бахти бизнинг авлодга насиб этди. Истиқол том маънода эркинлик берди. Мустақиллик туфайли одамлар онги-шуури ўзгариб, турмушни фаровон қилиш, рўзгорни обод қилиш учун меҳнат қилишни ўрганди. Муҳими, бунинг учун кенг имкониятлар эшиклари очилди. 30 йилда мамлакатимизда улкан ва тарихий ўзгаришлар юз берди. Сўнгги йилларда тараққиётнинг юксак чўққиларини забт этаетган Қозоғистон “Осиё Барси” дарражасига кўтарилиб, нафақат Марказий Осиё, балки бутун МДХ давлатлари ва дунё мамлакатлари орасида етакчи давлатга айланди.

Мустақил диёримизда таълим соҳасида ҳам улкан ишлар амалга оширилди. Элбошимизнинг бевосита ташабуси билан “100та мактаб, 100та касалхона”, “Балапан” дастурлари туфайли ижтимоий соҳада жуда катта ўзгаришлар рўй берди.

Шахсан ўзим истиқомат қиласидан Шымкент шаҳрининг Қизилсу мавзесида замонавий янги мактаб, янги болалар

боғчаси қурилди, йўллар таъмирланиб, аҳоли фаровонлиги ошди. Мустақиллик туфайли олий таълим йўналишида ҳам катта ижобий ўзгаришлар гувоҳи бўялпамиз. Айниқса, “Болашак” давлат дастури асосида қозоғистонлик талаба-ёшлиримиз ҳам дунёнинг турли чеккаларида нуфузли олий ўқув юртларида таҳсил олиб, Ватанимиз равнақига муносиб ҳисса қўшиб келмоқда. Зоро, Қозоғистоннинг келажаги баркамол ёшлиримиз қўлида. Дарҳақиқат, қайси юртнинг фарзандлари оқил ва доно бўлса, шу юртда юксалиш бўлади, деб бежиз айтилмаган.

Мустақил диёримизнинг яна бир ёрқин ютуғи – янги пойтахтимиз Нур-Султан шаҳрининг барпо этилиши. Янги Қозоғистоннинг фахри, Шарқ ва Ғарб маданиятини ўзида намоён этган пойтахтимиз – фахримиздир. 30 йилдаги бунёдкорлик ва турли соҳалардаги муваффақиятларга нигоҳ ташлар эканмиз, қалбимизни келажакка ишонч ва шижоат туйғуси қамраб олади. Бу ютуқлар “Қозоғистон - 2030” дастурининг амалдаги ижроси.

Ватанимизда 130дан зиёд турли этнос вакиллари тинч-тотув ҳаёт кечирмоқда. Туркистон вилоятида 20дан зиёд турли этномаданият бирлашмалари фаолият

юритади, кўплаб ўзбек тилида таълим берадиган мактаб ва болалар боғчалари, ўзбек тилида газета-журналларимиз бор.

Бизнинг орзу-умидларимиз бисёр. Мақсадимизга эришиш учун куч-ғайратимизни юрт тараққиёти, ҳалқ фаровонлиги йўлида сафарбар эта олсан, нур устига нур.

Келажак авлодга муносиб таълим-тарбия бериш ҳар бир устознинг олий бурчи. Азиз ва ҳур Ватани эъзозлаш, қадрига этишини ўқувчилар онгига сингдириш –

бевосита, биз, муаллимларга боғлиқ. Бугун ҳар бир ватандошимиз истиқол менга нима берди, деб эмас, мен жонажон Ватанимга, унинг порлоқ истиқболи учун, Мустақиллик учун, ҳур ва нурли хаёт учун қандай ҳисса қўшяпман, деган тушунча билан яшасак, нур устига нур.

Тамара ПАРДАБЕКОВА,
114-сонли “Сайрам” ўрта
мактабининг ўзбек тили ва
адабиёти ўқитувчиси.

РАҚАМЛАШТИРИШ – ТАРАҚҚИЁТ АСОСИГА АЙЛАНАДИ

ТОШКЕНДАГИ ХАЛҚАРО ҲУҚУҚ АНЖУМАНИДА ҚОЗОҒИСТОННИҢ ҲУҚУҚИЙ РАҚАМЛАШТИРИШ ТАЖРИБАСИ НАМОЙИШ ЭТИЛДИ

Тошкентда «Tashkent Law Spring» II Халқаро ҳуқуқ анжумани ўтди. Тадбирнинг мақсади — ҳуқуқни ривожлантириш муаммолари ва замонавий тамоилларини муҳокама қилиш учун етакчи халқаро ва маҳаллий эксперталарни жамлаган ҳолда очиқ мулқот майдончасини барпо этиш эди.

Анжуман иштирокчиларига Қозоғистон ҳуқуқий тизимини рақамлаштиришнинг роли тўғрисида КР «Қонунчилик ва ҳуқуқий тадқиқотлар институти» маълумотлар базасини шакллантириш департamenti директори Лилиана Цай ахборот берди.

— Қозоғистон ҳуқуқий тизими институтини яратиш XX асрнинг 90-йилларига тўғри келади. Кейинчалик республика андазалар банкини яратиш мақсадида 1997 йилда Қозоғистон Республикаси мөъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларнинг давлат реестри жорий этилди. Давлат реестрига киритилган актлар ўша пайтда қозо шаклида шаклланган Маълумот банкига киритилиши керак эди. Замон талабларини инобатга олган ҳолда, 2015 йилга қадар Маълумот банкининг электрон тuri яратилди, — деди қозоғистонлик эксперт.

Маърузачининг сўзларига кўра, маълумот банкини яратишда қўлланилган ёндашувлар кейинчалик қонунчилик тизимида янгиликларга мослашиш имконини берди. «Хусусан, Қозоғистонда мөъёrlар яратиш жараёнини қулаглаштиришнинг навбатдаги босқичларидан бири бу ҳуқуқий ҳужжатларни давлат рўйхатидан ўтказишни автоматлаштириш эди.

— 2019 йилдан эътиборан мөъёрий-

ҳуқуқий ҳужжатлар автоматик равишида Маълумот банкига юборилади. Илгари ушбу тоифадаги мөъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар давлат органлари томонидан қозо шаклида тақдим этиларди. Исплоҳотлар туфайли меҳнат ва вақт сарфлари камайтирилди, ҳуқуқий-мөъёрий ҳужжатларни расмий равишида электрон шаклда чоп этиш масаласи ҳал қилинди, — деди Л. Цай.

Кейинчалик мутахассис форум иштирокчиларига «Адилет» ҳуқуқий ахборот тизимини шакллантириш тўғрисида маълумот берди. «Тизим («Адилет») 2012 йилдан бўён интернетдаги оммавий доменда фаолият юритади. Тизимни жорий этишининг муваффақиятли тажрибасини хисобга олган ҳолда, ушбу ресурс асосида 2017 йилда Қозоғистон Республи-

каси давлат органларининг таҳлилий ва социологик тадқиқотларининг яона маълумотлар базаси яратилди. Бугунги кунга келиб, манба 2000 дан зиёд тадқиқотларни ўз ичига олади. 2019 йилда «Адилет» тизимида хизмат кўрсатишнинг янги тuri – виртуал маслаҳатчи пайдо бўлди. Бу Адлия вазирлигининг ҳуқуқий ва ахборот хизмати томонидан ахолига белуп ҳуқуқий маслаҳат бериш восита-ларидан биридир. Ушбу блок доирасида бугунги кунгача 6 мингдан зиёд маслаҳат берилди, деб таъкидлadi маърузачи.

Шунингдек, Л. Цай маърузасида ҳуқуқий порталнинг тижорат нусхасининг янги маҳсулотлари – «Қонун» маълумотлар базаси ҳақида ахборот берди.

— Тизимда мижозларимизнинг истакларини инобатга олган ҳолда онлайн ва

оффлайн шакллар мавжуд. Шунингдек, ҳужжат таҳририни таққослаш, матнини тинглаш, ўрнатилган Google таржимони, лотин алифбосига транскрипцияси, ҳуқуқий маслаҳат олиш мумкин. Нуфузли халқаро ташкилотлар олиб борган таҳлиллар натижаларига кўра, рақамли иқтисодиёт ялпи ички маҳсулотни камида 30 фоизга ўстириш, шунинг баробарида, хуфёна иқтисодиётга барҳам бериш ҳамда ушшан жиноятчиликни кескин камайтириш имконини берар экан. Рақамлаштириш мамлакатдаги барча соҳа ва тармоқнинг юксак ривожига жиддий туртки бўлади. Шу ўринда алоҳида таъкидлаш жоиз, рақамли иқтисодиёт ушшан жиноятчилик ва «яширин иқтисодиёт»нинг асосий кушандасидир, – деда хуолосалади мутахассис.

Бундан ташқари, форум давомида “Давлат хизматлари соҳасидаги илғор амалиёт”, “Рақамли муҳитда ҳуқуқий ахборот тарқатиши истиқболлари”, “Электрон нотариат”, “Адвокатурани ривожлантириш ҳамда фуқаролик жамиятини тақомиллаштириш” мавзуларида давра сұхбатлари, “Маълумотлар ва ахборот бошқариш” мавзусида маҳорат сабоги ўтди.

«Tashkent Law Spring» II Халқаро ҳуқуқ анжумани 25 дан зиёд хорижий давлатлар ва 20та халқаро ташкилот вакилларини бирлаштириди. Интернет-анжуманда Қозоғистон, Озарбайжон, Беларусь, Россия, Сингапур ва Ўзбекистон адлия вазирлари маърузачилар сифатида қатнашдилар.

24 kz.

ФИДОЙИЛИК – УМР БЕЗАГИ

“Жанубий Қозоғистон” газетаси 30 йил мобайнида кўп жонкуяр муштарийлар, дўстлар ортириди.

Катта ҳаётай тажриба тўплаб, уни ўз китобларида келажак авлодга мерос қилиб қолдираётган фахрий Турдали Усмонов шундай жонкуярларимиздан биридир.

Ёши 90га етиб қолган оқсоқолнинг доно фикрлари, мулоҳазалари кишини ўйлашга, фикр-мулоҳаза юритишга беихтиёр чорлайди. Ундан маънавий баҳра олиш, сиз, азиз муштариға ҳавола.

...1989 йилнинг охирларида Чимкент шаҳар ижроия қўмитаси раиси Туар Ибраевнинг қабулига камина, раҳматли Фарҳод Асилов ва фамилияси ҳозир ёдимда йўқ, раҳматли Ўмар ака учовимиз кирдик. Мақсадимиз – Қозоғистонда ўзбек газетасини очиш эди...

Газета очиш тадбирига вилоятнинг барча нуқталаридан фаоллар бир ёқадан бош чиқариб киришиб кетдилар. Москвага хат ёзилди. Дастрраб, раҳбарлар “бюджетда маблаг йўқ” деган баҳона билан қаршилик қилишди. Ниҳоят, миллатдошларимизнинг астойдил елиб-югуршилари беиз кетмади.

1990 йил охирларида Сайрам туман “Меҳнат байроби”, “Знамя труда” ва “Еңбек туы” газеталари бош мұхаррири Юсуфжон Сайдалиев раҳбарлигига бир гурӯх фаоллар “Дўстлик байроби”нинг нишона сонини чоп этишга эришдик. 1991 йил баҳорида Собиржон Юсуфалиев ва дастлабки ходимлар газетанинг биринчи сонини чоп этиб, ғайрат камарини маҳкам боғлаб, ишга киришиб кетишиди. Шу тариқа, не-не машақкатлар билан “Дўстлик байроби” бўй кўрсатди. Ва 30 йиллик вақт шамолига асло итоат қилмай, мустаҳкам оёққа туриб олди.

Мана ҳали-ҳануз, “Жанубий Қозоғистон” билан ҳамнафасман. Уйимда нишона сонидан тортиб, то бугунги сонигача бор. Тахлам-тахлам қилиб, эҳтиётлаб сақлаб қўйганман. Нашрнинг ҳар бир янги сонини эринмай, күнт билан ўқиб чиқаман, имкон топсам, эски, сарғайиб кетган сонларини ҳам кўздан кечираман.

Мен учун қадрдан рўзномам мисли сўз ҳазинаси, қимматли, аҳамиятли аҳборот манбаси, ҳикмат ўргатадиган ўзига хос бир мактаб.

Бешта китоб чиқарган бўлсам, шуларда “Жанубий Қозоғистон”нинг қаерда, қачон яратилганини, кимлар елиб-юргурганини қайд этганин, шунингдек, Қозоғистондаги илк ўзбек газеталарининг давлат архивларида тарихий маълумотларини ҳам келтириб ўтганди.

Мана уч йилдирки, “Жанубий Қозоғистон”ни шимкентлик қариялар олиши қийинлашди. Сабаби, ушбу нашр вилоят газетаси бўлгани, Шимкент шаҳри эса республика аҳамиятига молик ме-

гаполисга айлангани боис фахрийлар кенгаси томонидан обуна қилинмаяти.

Шу ерда тарихга тўхталсан. Биз, фахрийларга, яъни шаҳарлик уруш қатнашчилари ва фронторти меҳнаткашларига мутасаддилар “Оңтусік Қазақстан” ва “Южный Казахстан” газеталарини обуна қилиб беришарди. “Нима учун “Жанубий Қозоғистон” йўқ?, десам” елка қисишарди. Вақти беҳуда ўтказмай, таҳририята бордим.

Фахрийдин Қоратоев бош муҳаррир эди у пайтда. “Бирга борамизми?” деди дарҳол. “Йўқ, ўзим аввал ҳарарат қилиб кўрай” деб, қатор идоралар эшигини қоқдим. Шу-шу “Жанубий”ни шимкентлик фахрийларга давлат ҳисобидан обуна қилиб берадиган бўлишиди. Даставвал, 79 одам олди, кейин уруш фахрийлари сони камайгач, фронторти меҳнаткашларига бера бошладик. Абай тумани фахрийлар кенгаси фаоли, маҳалла қўмитаси раиси сифатида ҳар обуна мавсумида “Жанубий Қозоғистон”га ёздириб боришни асосий масала деб билардим.

Газетамизга шундай ижобий мunoсabatda bўлган отахонни тенгиз давлат десак бўлади. Ахир, орамизда 30 ёшга тўлган нашрони ақалли бирор марта варақлаб кўрмаган, ҳаттоки, у ҳақда эшитмаган миллатдошларимиз ҳам топилади-ку.

– Таҳририятнинг бугунги фаолияти ҳақида нима дейсиз?

– Жамоа раҳбари Алишер Сотволдиев кексаларнинг ўғит, панд-насиҳатларига амал қилиб турди, уйимга келганида, кутубхонамдаги китобларимга қараб завқланганидан мамнун бўлдим. Китоб муҳлиси экан. Китоб аслида кишига нафақат илму ҳикмат, балки таскин-тасалли ҳам беради. Агар ҳикматли сўзлар, ҳикояту ривоятлар бўлмаса, одамлар турмуш машқатларига асло тоқат қила олишмасди. Улардаги мұжассам бой ҳаётай тажриба кишиларга тогдек таянч. Ағфуски, ўқимаган, уқмаган одамлар кўп орамизда. Бирор менга “китоб чиқариш ҳам иши?” деган эди. Ўшандан битта мақола ёзиб беришини сўрадим. Бир саҳифадан нарига ўта олмади, гапидан ўзи уяди. Шу боис таҳририятда қалам тебратадиган ходимлар меҳнатини юқори баҳолайман. Ижод қилиш ҳар кимнинг қўлидан келаверадиган иш эмас. Сўзнинг сирли ҳазинасидан ҳар ким ҳам фойдалана олмайди. Истагим, газетада мантиқа, одамийлик, ахлоққа чорловчи ҳаётай воқеалардан иборат мақолаларни бериб бориш ўринли. Журналистларни ўйдаги қимматли кутубхонамдан (1000та китоб) фойдаланишга, 20 кишини карантин талабларига риоя қилган ҳолда бемалол шаҳмат-шашка ўйнаб, ҳордиқ чиқаришга, хотиржам маслаҳатлашиб, кўнгил кўзларини очишга, бир-биримизга ўзаро таянч бўлишига чорлаб қоламан.

Фурсатдан фойдаланиб, барча “Жанубий Қозоғистон”ларни, ходимлари, муҳлисларини мұхим сана билан кутлайман. Рўзномани сақлаб қолишиб, уни узоқ йиллар халқ билан бирга бўлиш, бойиб, ҳақиқий маданий меросга айланишдек хайрли ишига ўз ҳиссаларини кўшишига даъват этаман.

Таҳририят, ўз навбатида, отахоннинг фарзандлари Муродали, Гофирали, Султонали, Баҳтали, Гулениса, 17 неваҳа, 32 эвара ардоғида кексалик гаштими суроётган, УВУ фронторти фахрийси, ҚРнинг фахрий нафақадори, фахрий металлург, минтақа зиёлларининг сардори ва унинг турмуши ўртоги, газетамизнинг ашаддий муҳлисаси 84 ёшли Муборак опага миннамдорчиллик билдириб қолади.

Н. МАВЛОНОВА.

● Обуначиларимиз орасида

КУТУБХОНАЧИЛИК – ШАРАФЛИ КАСБ

Ўткир Құдратов раҳбарлик қилаётган “Тошоноқ” ўрта мактабидаги кутубхонага Дилхумор Йўлдошева мудирилик қиласи. У бошқа расмий нашрлар категорида “Жанубий Қозоғистон” газетасини устозлар ҳамда ҳамқишлоқларига етказиб беришда жонкуяр, фидойи.

– Ўранғай қишлоғида туғилиб, вояга етганман. Шу қишлоқдаги М. Ауезов номли мактабда, Туркистон шаҳридаги тиббиёт билим юртида, сўнгра университетларда биология ҳамда кутубхоначиллик соҳалари бўйича олий маълумот олганман. Учта дипломим бор. Умр йўлдошим, тадбиркор Фозил Саидазим ўғли билан фарзандларимиз – ветеринария соҳасида самарали меҳнат қилаётган Бобир, университетни физика-математика бўйича аълого тамомлаб, магистратурада таҳсил олган, мактабимизда пешқадам устоз бўлган Қодир ҳамда олий маълумотли Феруза, мактаб ўқувчиси Нодира – фахримиз. Келин ва кўёв Зилола ҳамда Курбонбек хонадонимизда ҳам хизматда ҳам иззатда. Ширин-шакар невараларимиз оиламиз қувончи ва ишончи.

Ёшлигимдан спортнинг кўл тенниси билан шуғулланганман. 2014 йили Туркистон шаҳри бўйича спортнинг шу турдан чемпион бўлганман. Жорий йил – туркий олам миқёсида Алишер Навоий йили деб эълон қилинди. Буюк Алишер Навоий асос соглан она тилимизда давлатимизнинг тинчликсевар сиёсатини тарғиб қилаётган

“Жанубий Қозоғистон” газетасининг мустақил Қозоғистон тенгдоши сифатида 30 ёшга тўлиши барчамиз учун муштарак маънавият байрамидир, – дейди Дилхумор.

Ш. МАДАЛИЕВ.
Суратда: Д. Йўлдошева оиласи даврасида.

P.S. Таҳририятга жуда кўп мактублар келади. Ўтган ўили Кентов шаҳри мактаблари кутубхоначиларининг ёзма мурожаати асосида “Жанубий Қозоғистон” газетаси таҳририяти виляятимиз мактублари кутубхоначилари ойлик маошини ошириш масаласида вилоят таълим бошқармаси, вазирлик ҳамда қонун чиқарувчи мутасадди ташкилотларга расмий мактуб билан мурожаат этиди. Ушбу масала яқин келажакда ижобий ечимини топшишига ишончимиз комил. Бу эса, ўз навбатида мақоламиз қаҳрамони Дилхумор Ҳасан қизи каби кўплаб фидойи кутубхоначиларимиз учун моддий мадад бўлади.

● Шогирдимиз – фахримиз!

БЕМОР ДАРДИГА ДАРМОН БЎЛИШ САОДАТИ

Шифокор – халоскор дейди, доно ҳалқимиз. Дарҳақиқат, дард чангалида азоб чекаётган инсонга илк шифокор маддад қўлини чўзади, уни дарддан ҳолос этиш учун бор имкониятларни ишга солади. Ўлим чангалида қийналаётган бемор ҳам аввал Аллоҳ, қолаверса, шифокор саъӣ-ҳаракатлари билан соғайиб, оёққа турди. Ҳа, шифокорлик ана шундай шарафли касб.

Хусниддин Исмоилов ҳам ана шундай шарафли касб соҳибларидан. У 1984 йили Қорабулоқ қишлоғида мұхандис-геолог оиласида дунёга келди. 2001 йили Фурқат номли ўрта мактабни аъло баҳога тамомлаб, Жанубий Қозоғистон Давлат тиббиёт академиясида таҳсил олди.

Меҳнат фаолиятини 2008 йили вилоят кардиология Мукаррам Абдикаримова. Шогирдлар камоли – устозлар бахти. Биз устозлар, таълим берадиган ҳар бир шогирдимизнинг Хусниддин Исмоиловдан чексиз миннатдорман. У ёш бўлишига қаррамай, эл олқишини олган шифокор, – дейди Фурқат номли мактаб ўқитувчиси Мукаррам Абдикаримова.

Шогирдлар камоли – устозлар бахти. Биз устозлар, таълим берадиган ҳар бир шогирдимизнинг Хусниддин Исмоилов каби эл олқишига сазовор инсонлар бўлиб етишишини Аллоҳдан тилаб қоламиз.

Исмоилов касбига фидойи ли ва заковати билан жамоада юксак обрўга эга бўлди. Шунингдек, Қорабулоқ туман касалхонаси терапия бўлимида ишлаган пайтларда ҳам қанчадан-қанча беморларнинг дардига дармон бўлди.

Хусниддин айни пайтда «Mega Med» тиббиёт марказида бош шифокор ҳамда кардиолог, терапевт бўлиб фаолият юритмоқда. Унинг қабулида бўлган бемор шифокорнинг самимий муносабати ва оқилона муолажаларидан тўлақонли соғайиш баҳтига мусасар бўлмоқда.

– Мен Хусниддин Исмоиловдан чексиз миннатдорман. У ёш бўлишига қаррамай, эл олқишини олган шифокор, – дейди Фурқат номли мактаб ўқитувчиси Мукаррам Абдикаримова.

Шогирдлар камоли – устозлар бахти. Биз устозлар, таълим берадиган ҳар бир шогирдимизнинг Хусниддин билан устозлари, кўп сонли қишлоқ

ахли ҳақли равишида фахрланамиз, – дейди ифтихор билан унинг устози Олтиён опа Каримбоева.

Шогирдлар камоли – устозлар бахти. Биз устозлар, таълим берадиган ҳар бир шогирдимизнинг Хусниддин Исмоиловдан чексиз миннатдорман. У ёш бўлишига қаррамай, эл олқишини олган шифокор, – дейди Фурқат номли мактаб ўқитувчиси Мукаррам Абдикаримова.

Шогирдлар камоли – устозлар бахти. Биз устозлар, таълим берадиган ҳар бир шогирдимизнинг Хусниддин билан устозлари, кўп сонли қишлоқ

Сайёра ЗИЁБЕКОВА.

ЧҮПОН БОБО ВА БУРГУТ

(эртак)

Ёшлугидан Нор бобо,
Жўра -дўст қуш – Бургутга.
Уларнинг бу дўстлиги,
Аён эди эл-юрга.
Мол боқишиар, биргалашиб,
Йиртқичларни ўйлатмай.
Ҳар куни бир текшириар,
Отарини тонг отмай.
Қўй-қўзи бўйса тўйкис.
Ҳар доим ёруғ юзи.
Чўпонлар даврасида,
Тароз босар ҳар сўзи.
Бургут ўиртқич сирларин,
Болаликдан билади.
Дуч келганинг ҳар бирин,
Тумшуғидан илади.
Қўй-қўзилар яйловда,
Яйрашарди беозор.
Хордик олар тушлиқда.
Қулоқ очар майсазор.
Жала ёғди бир куни,
Тошқин келди сой тўла.
Гирдобига тортганди,
Қўзиларни бир ўла.
Нор Бобо хижолатда,
Кимдан нажот сўрайди.
Ҳар молнинг жавоби бор,
Қалбин кўркунч ўрайди.
Оқиб кетса не бўлар,
Тинчлик бермас ўша гам.
Нобуд бўлса қўзилар,
Товон тўлар ўша дам.
Минг ухласа тушига,
Кирмаган бу ҳодиса.
Ҳабар топиб жўраси,
Қўл уриб, қўшиб ҳисса.
Ҳар қўзини бир-бирлаб,
Олиб чиқди қиргоқа.
Бобо тиклаб қадуни,
– Бошим етди, – дер кўкка.
Вафодор азиз дўстим,
Розиман берган тузга.
Дўстликни нишонлаймиз,
Ёз ўтса, келар кузга.
Эртаси қўй-қўзилар,
Ўрлаб кетди тог томон.
Биз кўз тутган манзилга,
Бехатар етдик омон.
Сезмай қолдик бир қўзи,
Чиқиди тик қояга.
Маърарди у тушолмай,
Пасдаги бир қияга.
Энди ҳоли не кечар,
Қолса ўиртқич ёб кетар.
Ё тушса тош тепадан,

Мажақлаб нобуд этар.
Кун ботишга анча бор,
Топиш керак чорасин.
Юрагим гул, гул урар,
Эшитганда ноласин.
Ташлаб кетиб бўлмайди,
Қўзиларнинг сарасин.
Биласизку бу ахир,
Зотдор кўйининг боласин.
Чўпон бобо гайратда,
Белига чилевир борглаб.
Қўзини қутқарай деб,
Йўл олди кўнглин чоглаб.
Энди етай дегандা,
Қўзи турган жойига.
Қуриб тандан мадори,
Қулар қоя пойига.
Бир каромат рўй бериб,
Тўтиб қолди мажнунтол.
Бўлмагандга гар у тол,
Не кечарди билмам ҳол.
Ҳабар топиб Бургут тез,
Етуб келиб ўша он.
Жароҳатин борглади,
Малҳам топиб шу замон.
Рози бўлиб, Нор бобо,
Истагин қилди баён.
– Қўзичоқни қутқар деб,
Дилимда ўша армон.
Қолиб кетса биласан,
Мени қўйма ташвишга.
Пайсалга солиб бўлмас,
Хозирлик кўргин, ишга.
Деб турганда кўзлари,
Тушиб қолди бўрига.
– Тайёр бўлибди-ку, деб,
Қўзичоқнинг шўрига.
Эҳтиёт бўлгин дўстим,
Бўри ажир ҳам чаққон.
Ташланмасин ўзингга,
Таслим бўлмас у осон.
– Синаб кўрай, ўзни бир,
Деб бургут парвоз этди.
Писиб ётган бўрига,
Чангагин солиб ўтди.
Сўнгра тошга уриб у,
Ўлдирганди, шу онда.
Шодланишиди қушлар ҳам,
Чуғурлашиб осмонда.
Қўзини ҳам қутқариб,
Дўстини шод айлади.
Дўстлик ришталарни,
Яна маҳкам борглади.

Эрназар РЎЗИМАТОВ.

ОТА-ОНА

Ота деган бу – энг олий давлат,
Унда яшириндир, баҳт ила омад.
Отапар ҳаётнинг ҳамроҳи,
ҳар вақт,
Йўлларга нур сочган,
биз учун мадад.
Оналар бебаҳо, мисоли жаннат,
Юраклари тўла – меҳру саховат.
Унда топилади мудом биз учун,
Фарзандга атаплан
чексиз муҳаббат.

Бирлари юксалган
буюк тогумиз,
Бирлари хуш, кўркам,
бехиштадир – жаннат.
Ота-оналар гар ҳаёт бўлсалар,
Билинг-ки, улардир
бебаҳо неъмат!

Севинч МАМАТКАРИМОВА,
Ал Форобий номли
мактабнинг
8-“Г” синф ўқувчиси.
Сайрам даҳаси.

ЭСИЗ, ЭСИЗ ФАРЗАНДЛАР

Бетоб бўлди бир она,
Иссиқ жон-да, бечора.
Докторга қаратишга,
Пул ўйк энди, на чора.

Пенсияни болалар,
Сарф қилишган ўй-жойга,
Пулсиз онани энди,
Олиб боришар қайга?

Ўрта ўғил ноилож,
Укасига юзланди,
Бошқа ўғил тап тортмай,
Акасига хезланди:

«Пенсияси сизларда,
Пул ўйк ҳозир бизларда,
Сўраб кўринг қизлардан,
Балки бордир қизларда.

Ўрта ўғил хижолат,
Тортди ука сўзидан.
Беихтиёр аламдан,
Ёшлар оқди кўзидан.

Акамларда бордир пул,
Келиб дарров хаёлига,
Ботиниб-ботинмасдан,
Айтиб кўрди аёлига.

«Янга озроқ пул бўлса,
Ойимни қаратардим.
Пенсия олиш билан,
Қарзни қайтарардим.

«Қарзга бўлса топилади,
Келиб олиб кетаверинг,
Ҳеч хижолат бўлмасдан,
Ана, сарф этаверинг.

Онаси-чун янгадан,
Қарз олди ўрта ўғил.
Янганинг қилиғидан
Кўнгил бўлди сал хижил

Ҳеч замонда онага,
Фарзанд қарзга берганми?
Оналар фарзандларни
Мендан қарздор деганми?

Во ажабо, янгажон,
Ақлини еб қўйганми,
Инсон зоти очкўз жон,
Дунёга ҳеч тўйғанми?

Битта она барига,
Етказганди вақтида,
Шунинг учун барчаси
Яшар тахту баҳтида.

Ўнни боқкан онанинг,
Ким сўрайди аҳволин.
Катта уйда қолганнинг
Тушунмас ҳеч ким ҳолин.

Эсиз, эсиз фарзандлар
Нега қўймас онага?
Фидо қилар оналар,
Жонини ҳар болага

Бетоб бўлса онамиз
Навбат билан боқамиз.
Айтинг, қай биримизни
Шундай боқкан онамиз.

Давлатимиз бор бўлсин,
Хор қилмайди қарисин,
Фарзандлар боқмаса ҳам,
Гулдай боқар барисин.

Эсиз, эсиз фарзандлар
Не дейшишга тишлам лол,
Балки шундай бўлишга
Кимдир айбор эҳтимол.

БАЪЗИ ЙИГИТЛАРГА

Дунё топсанг, топдинг, болам ўзимга деб,
Фарзандларинг, ширин-шакар қўзимга деб,
Севган ёринг фариштанг, гул юзимга деб,
Не кўтариб келдинг болам, отамга деб,
Нени тұхфа қила олдинг, онамга деб?

Сенинг учун аямаган ҳеч борини,
Кўпайтирди тиним билмай, касб-корини,
Баланд тутуди кўп нарсадан номус-орини,
Не кўтариб келдинг болам, отамга деб
Нени тұхфа қила олдинг, онамга деб?

Ширин сўзинг, жиндек меҳринг керак бизга,
Таъма құлшия ярашмайди аспо бизга,
Қариганды инсоф берсин, ўғил-қизга,
Не кўтариб келдинг болам, отамга деб,
Нени тұхфа қила олдинг, онамга деб?

Хурмат қилсанг, келинлар ҳам ҳурмат қилар,
Бурчин билib, адo этар, иззат қилар,
Оёқларин тағларини жаннат билар,
Не кўтариб келдинг болам, отамга деб,
Нени тұхфа қила олдинг, онамга деб.

Дуоларини олиб қолгин қимматбаҳо,
Билсанг агар ота-она буюк даҳо.
Олиб кетмас у дунёга ҳеч бир вақо,
Не кўтариб келдинг болам, отамга деб,
Нени тұхфа қила олдинг, онамга деб?

Дунё сенинг кўзларингни кўр қилибди,
Оқибатда ота-она хор бўлибди,
Фарзанд ўзин отасидан зўр билиди,
Не кўтариб келдинг, болам, отамга деб,
Нени тұхфа қила олдинг, онамга деб?

Кунда бир бор отагинанг кўнглига қара,
Тунлар бедор боқкан онанг ҳолига қара,
Оқил бўлсанг ҳурмат ила корига яра,
Не кўтариб келдинг, болам, отамга деб,
Нени тұхфа қила олдинг, онамга деб?

Тиригуда қилмасанг шод, барис бекор,
Ўлгандан сўнг қилсанг фарёд, кимга даркор,
Озор берсанг, кун келиб, хор бўлишинг бор,
Не кўтариб келдинг, болам, отамга деб,
Нени тұхфа қила олдинг, онамга деб?

Не қилсанг ҳам фарзандингдан бир кун қайтар,
Бу дунёни асли қайтар дунё айтар.
Одамлар ҳам ўша ҳоди мөнга айтар
Бармоқ тишилаб ул дам, сизлар додга қолманг,
Эй фарзандлар, гапларимни оғир олманг.

АРМОН ҚИЛМАНГ

Ўнта ўғлинг бўлса ҳам, фақат бури боқади,
Ўтиб кетсанг, чирогинг битта фарзанд ёқади,
Бетоб бўлсанг, агарда, инсоф берса – боқади,
Ўғли ўйқлар армон қилманг, ўғил нима қилади,
Ўн ўғипнинг ишини битта қиз ҳам қилади.

Набирага борингни ҳатто жонинг берасан,
Чарчаб, оғриб турсанг ҳам қучогингни керасан,
Ўригидан данаги ширин, дёя юрасан,
Ўғли ўйқлар армон қилманг, ўғил нима қилади,
Ўн ўғипнинг ишини битта қиз ҳам қилади.

Манман деган ўғил ҳам байзан кўнглини тополмас,
Зарра хато қилсангиз, айбингизни ёполмас,
Бойлик, мансаб ортидан сизга вақт ҳам тополмас,
Ўғли ўйқлар армон қилманг, ўғил нима қилади,
Ўн ўғипнинг ишини битта қиз ҳам қилади.

Тобутингиз бошида ўғлим бўлса, дейсизлар,
Сўнгги дамда таъзия ғамини ҳам ейсизлар,
Айтинг ота-оналар, қачон ўзим дейсизлар,
Ўғли ўйқлар армон қилманг, ўғил нима қилади,
Ўн ўғипнинг ишини битта қиз ҳам қилади.

Ота-она ризолигигин олган азиз ўғиллар,
Маъзур тутинг шеъларим сизга оғир туюлса,
Бошқача ёзишининг ҳеч иложини топмадим,
Қийнаган муаммолар нетай шундай қуйолса,
Ўғли ўйқлар армон қилманг, ўғил нима қилади,
Ўн ўғипнинг ишини битта қиз ҳам қилади.

Сайёра ЗИЁБЕКОВА.

Болани кичик ёшданоқ равон гапиришга, фикрни эркин билдиришга ўргатиб бориш мұхим. Башлангич синфларда бола жумла-ларни түғри тузиш, ўзаро мұомала қоидалари, фикр билдириш, күрганини айтиб беріш, шеър ёдлаш орқали оғзаки нутқ күнімаларини ривожлантириб боради.

Бу пайтада болаларнинг оғзаки нутқини ўстириш режали ташкил этилса, у ўқыччининг бутун вужудига, хиссияти, тасавури, иорда ва феъл-авторига, ниҳоят, фикрлаш фаолияти ва қобилиятига таъсир этиб, нутқининг равон ва ифодали бўлишида мұхим аҳамият

НУТҚ ВА ФИКРЛАШ ҚОБИЛИЯТИНИ ЎСТИРИШ

касб этади. Уларнинг фикрлаш қобилияти ва истеъдоди ривожланади. Нутқининг равон ва ифодали бўлишида мұхим аҳамият

шакллантириш демактир. Шундай экан, башлангич таълимда нутқ ўстириш муаммоси доимо диккат марказида бўлиши лозим.

Шуни таъкидлаб ўтиш жоизки, ўқувчилик нутқини ўстириша дидактик ўйинлар уюштириш мұхим. Чунки ўйинли дарс ўқувчилик учун қызықарли ва севимлилар. Шу ўйинлар туфайли ўқувчи энг аввало мактабга, дарсга қатнашга қызықади. Бундан ташқари, ҳар бир дарсда жавоб берішига ҳаракат қиласидиган, пухта фикрлаб, сўнг сўзлайдиган, ўқитувчининг ҳар бир

фикрга ўта эътиборли ва ўзгарувчан бўлиб боради. Ҳар томонлама баркамол, эркин фикрлайдиган шахсларни тарбиялаш – давлат сиёсатининг устувор йўналиши. Шундай экан, башлангич таълимда нутқ ўстириш муаммоси доимо диккат марказида бўлади.

Умида ҲАСАНОВА,
6-сонли асосий ўрта
мактаб-интернатининг
бошлангич синф
ўқитувчиси.
Сайрам тумани.

ҮЛТТЫҚ БАГДАРЛАМА ИСКЕ ҚОСЫЛДЫ

Естерізге сала кетейік, 2018 жылдың 1 сауїрінен бастап Қазақстанда «Қауіпсіз өмір!» Үлттық бағдарламасы мемлекеттік органдарны, жүртшылықты, бұқаралық ақларат құралдарны және халықты жарақат алу мәселе-леріне көніл аударту мақсатында жүргізіліп жатыр.

Айта кетейік, Қазақстанда өмірді сақтандыру компаниялары жаракаттардан, оның ішінде балалар үшін сақтандыру өнімдерін ұсынады. Полосы баланы ықтимал қауіптен сақтайды, алмайды, бірақ сақтандыру ата-ана-

ларға қаржылық еркіндікті сақтауға көмектеседі, бала кездейсоқ жарақат алса, ақша жоғалтпай, оның денсаулығына толық қамқорлық жасау мүмкіндігін береді.

Сонымен қатар, сақтандыру агенттері балаға сақтандырудың оңтайтын тәрін таңдал, сақтандыру полисі не ұсынатыны туралы, не көзделгені туралы айтып береді. Сақтандыру сомасының мөлшерін өрбір адамдар жеке анықтап, ыңғайлы төлем әдісін таңдайды. Бұдан басқа, сақтандыру компаниясында спортын шұғылдана-

тын немесе биге, театр студияларына қатысадын балалар үшін сақтандыру полистерін рәсімдеуге болады. Айтпақсы, жас спортшылар да осындай сақтандыруды иеленеді.

Жаракаттанудың алдын алу мақсатында «Қауіпсіз өмір!» Үлттық бағдарламасы аясында емханада тұрғындар арасында да түсіндірме жұмыстары жүргізіліп, жаднамалар таратылуда.

Сардар ҚАСИМОВ,
№12 ШКЕ тіс дәрігері.

«СУ РЕСУРСТАРЫ – МАРКЕТИНГІ»

«CRM» ЖШС-ның халықпен жұмыс жүргізу белімінің бастығы О. Алимкуловтың айттынша, су өлшеуіш құралының көрсеткіштерін дилерлік учаскелерінің бақылаушы-инспекторлары алады.

НЕ ИСТЕУГЕ БОЛАДЫ?

Су өлшеуіш құралының көрсеткіштерін дилерлік учаскелердің инспектор-бақылаушылары алады. Бұл іс-шара арналы әзірленген үақытша кестеге сәйкес жүзеге асырылады. Су өлшеуіш құралдары арналы бөлініп берілген жерде немесе құдықта орналасса, онда бақылаушы тұрғындарды мазаламастан, су көрсеткіштерін өзі алады. Егер су өлшеуіш құралы тұрғын үйдін ішінде болса, бақылаушы пәтер (үй) иесінен ішкі кіруді, су өлшеуіш құралының функционалын және пломбасын тексеруін сұрай алады. Бұл ретте, дилерлік үйымың өкілі аборенттің талабы бойынша өзінің қызметтік күөлігін көрсетуі тиіс.

Үй иесі үйінде болмаган жағдайда, ағымдағы көрсеткіштерді үй иесінің өзі Telegram қосымшасындағы (сілтеме: wrm_bot) виртуалды асистент (чат-бот) арқылы жіберуге болады

НЕ ИСТЕУГЕ БОЛАДЫ?

Бақылаушыларға сүмен жабдықтау және ол деректер көсіпорынның базасына тікелей түседі. Сонымен қатар, чат-боттың көмегімен электрондық түбіртекті алуға, өз тәнгерімізді білуге, онлайн төлем жүргізуге және су өлшеуіш құралының тексеру мерзімін білуге болады.

НЕ ИСТЕУ КЕРЕК?

Егер сізде дилерлік үйім өкілінің іс-әрекетінің заңдылығына немесе бақылаушы лауазымды тұлға емес, деген күдік тұындаса, +77057581111 (whatsapp) телефонына қоңырау шала аласы және осындай факторлар туралы көсіпорынның Facebook және Instagram елеуметтік желілеріндегі аккаунттарына жаза аласыз.

«БІЗ ВАКЦИНАЛАУДЫ ҚОЛДАЙМЫЗ!»

«Біз вакцинаны қолдаймыз» үлттық бағдарламасының басты мақсаты: өміршендікті үлгайту, халық пен медицина қызметкерлерінің ақпараттану деңгейін арттыру, ата-аналардың ортақ жауапкершіліктеріне басты назар аудара отырып, вакциналаудан бас тартумен байланысты қауіп-қатер мен салдарына жүрттЫң назарын аудару, аталған бағдарламаларды іске асыруға жергілікті аташаруы органдар мен барлық мұнделі құрылымдар мен ведомстволарды, оның ішінде БАҚты тарту мақсатында вакцинамен басқарыла-тын жүқпалы аурулардың алдын алу болып табылады.

Вакцинаның басты міндеттері: иммундауга ұстамдылықты, иммунопрофилактикаға сенімді көзқарасты қалыптастыру, халықты иммунопрофилакти-

каның қауіпсіздігі және қофам үшін иммундаумен қамтудың жеткіліксіздігін салдары жөнінде ақпараттандыру. Белгілентен мерзімде жүқпалы ауруларға қарсы екпе жасалмаған барлық жастағы тұлғаларды анықтау мен вакциналау бойынша барлық мұнделі құрылымдардың жұмысын жандандыру.

Максадымыз – қоғамның әлеуметтік белсенділігіне, адам деңсауына ортақ жауапкершілікті дамытуға, жақсартуға үмтүлүсина, жүқпалы аурулардың алдын алуға және өмір сүрудін жоғары сапасына негізделген салуатты өмір салтын қалыптастыру бағытына назар аударту.

М. ЖУМАБАЕВА,
№12 ШКЕ әндокринолог.
С. АБУЛҚАСЫМОВА,
№12 ШКЕ ЖТ дәрігері.

ЖИВИ БЕЗ АСТМЫ!

Основной целью Национальной программы «Живи без астмы!» является:

- привлечение внимания общества к проблеме бронхиальной астмы, повышение уровня осведомленности населения о превентивных мерах предупреждения бронхиальной астмы, в частности об устранимых факто-рах риска, соблюдения принципов здорового питания и физической активности;
- привитие навыков отказа от курения, алкоголя, соблюдения гигиенических правил, своевременное предупреждение и лечение аллергических заболеваний, приверженность к выполнению медицинских и немедицинских рекомендаций, формирование навыков самоконтроля, солидарной ответственности за свое здоровье.

Согласно прогнозу ученых к 2025 году число больных астмой увеличится на 100 млн. человек, во второй половине века каждый второй ребенок будет страдать астмой. Заболевание может возникнуть в любом возрасте, примерно у половины больных заболевание развивается до 10 лет, еще у трети – до 40 лет. Среди детей, больных бронхиальной астмой, мальчиков в 2 раза больше, чем девочек. Большое значение в развитии бронхиальной астмы имеют наследственная предрасположенность, загрязнённая экология, неправильное питание, частые аллергические реакции в детском возрасте, ожирение, курение, паразитарные заболевания печени, дисбактериоз и другие заболевания. Так, к раздражению дыхательных путей могут приводить природные аллергены в виде пыльцев, выхлопных газов автотранспорта, табачного дыма, химических веществ на рабочем месте. Дома аллергенами выступают пылевые клещи, которые живут в коврах, подушках, а также шерсть домашних животных. Режим активности и отдыха важен для здоровья, Поэтому ведите здоровый образ жизни!

Барно УСМАНОВА,
врач общей практики ШГП №12.

• Обуначилиаримиз орасида

УСТОЗЛАРНИ ХОТИРЛАБ...

Янги Иқон қишлоғидаги доимий жамоатчи обуначилиар, Туркестон вилоятининг ибратлии фуқароси, тажрибали педагог Аблайхан Құрманбеков (тасвирида) раҳбарлик қилаётган Мирзо Улугбек номидаги мактабда хотира тадбiri үтганини таълим даргохининг кутубхона мудираси Аяжон Исмоилова маълум қилди.

Умрини ёш авлоднинг таълим-тарбиясига багишилаган, ушбу мактабдан нафақага чиқкан күплаб таникли устозларни эхтирип билан тилга олиши мүмкін. Тадбирда эзгу ишлари иккинчи умрга айланған устозлар хотираи ёдга олindi. Уларнинг авлодлари мактаб жамоаси билан ҳамкорликда ушбу тадбiri тақдирларни ўзинде күшдилар.

– Тарбиявий аҳамияти мүл тадбир бўлди. Қишлоғимиз фаоллари, мўътабар отаҳонлар тадбирнинг фахрий меҳмони сифатида иштирок этдилар, ўз самимий мулоҳазалари ҳамда мактаб маъмурологияси, директор А. Құрманбековга миннадорчиликларни изҳор этиши, – дейди шу мактабда меҳнат қилиб, нафақага чиқкан кекса ўқитувчи, қишлоқ ўзбек этномаданият бирлашмаси раиси У. Нематуллаев.

Ш. МАДАЛИЕВ.

Ёднома Алвидо, Абдумалик!

2020 йилнинг 25 апрелида оиласизм бошига оғир мусибат түшди. Бедаво дард азиз ва қадрли укажонизді Абдумалик Исроиловни орамиздан олиб кетди. Биз, олти ақаси, саккоз опаси, умр йўлдоши ва фарзандлари додга қолавердик...

Оиласизм серферзанд бўлиб, падари бузрукворимиз Абдукашим ота ва волидаи мұхтараммиз Роҳатой ая 15 фарзанд кўришган. Кенжатой – Абдумалик 1968 йили туғилган эди. Тақдирни қарангки, онамиз 1973 йили 47 ёшида вафот этганида у тўрт ярим ёшда бўлган. Лекин иккинчи ойимиз – Ойимхон уни жуда яхши парволаб, ўз фарзандидек эркалади.

Кенжатой – Абдумалик тақдирнинг кўп синовларини бошидан кечирди. 1990 йили отамиз, кўп вақт ўтмай, Ойимхон аямиз ҳам вафот этди. Ўша кунларда биз, ақалари, отамизнинг, эгачилари эса онамизнинг ўрнини босишига интилдик.

Абдумалик тенгдошлари қаторида уйланди, оиласизм фарзандлары бўлиб. Шукур, иккى ўғланини уйлантириди, қизини турмушга берди. Аммо кенжатоғи фарзанди Исроилни уйлантириш унга насиб этмади.

Борсак отам уйига, бағрин очиб кутарди. Акам, опам келди, деб баҳор каби яшнарди...

**Оила аъзолари номидан:
Абдумутал ҳожи ИСРОИЛОВ.**

«Жанубий Қозоғистон» вилоят ижтимоий-сийесий газетаси таҳририя Сайрам туманиндағы 92 сонли «Оқсус» умумий ўрта мактаби директори Эркин Холниёз ўғли Адаҳамовга волидаи мұхтарамаси

БОЛТАЖОН ая-

нинг вафоти мұносабати билан ҳамдардлик билдириб, таъзия изҳор этади.

Эски Иқон қишлоғидаги 25-сонли мактаб жамоаси ўқитувчи Зилола Чолдоновага падари бузруквори, меҳнат фахрийи

Абдуламид ота АБДАЗИМОВ-

нинг вафоти мұносабати билан ҳамдардлик билдириб, таъзия изҳор этади.

Аллоҳ марҳумларни ўз раҳматига олган б

КОЛЛЕЖ КУТУБХОНАСИДА – РЕСПУБЛИКА СЕМИНАРИ

Туркистан шаҳридаги кўп соҳали олий ҳунармандчилик коллежида (директори – Айдус Абзазов) ҚР Таълим ва фан вазирлиги техника ва хунар таълим департаменти, республика илмий-амалий кутубхона ташкилотилигига “Рақамлаштириш даврида коллеж кутубхонаси: имкониятлар ва муаммолар” мавзууда республика семинари ўтди. Анжуман иштирокчиларини Туркистан вилояти инсон салоҳиятини ривожлантириш бошқармаси раҳбари Раҳим Жўлаев муборакбод этди.

– Президентимиз Қасим-Жўмат Тўқаев ташаббуси билан кутубхоналарга ётибор кучайтирилмоқда. Мен ҳам ўзим ўқиган овулдаги мактабга бадиий ва илмий китоблар совға қилдим. Мақсад – ёшларни ўқишига жалб этиш. Кутубхоначиларнинг ойлик маошини ошириш, кутубхоналарни замонавий жиҳозлар билан таъминлаш – кун тартибида, – деди у.

Тадбирда ҚР Таълим ва фан вазирлиги республика илмий-педагогик кутубхонаси бош маслаҳатчиси А. Насирова ҳамда ушбу кутубхона илмий услугбият хизмати раҳбари А. Емишева, мазкур мусассаса катта услугбиятчиси Д. Алламишева ҳамда вилоятлардан ташриф буюрган мутахассисларнинг мъарузалари тингланди.

Икки кун давом этган семинарда кутубхоначилар Туркистан ва Арслонбоддаги тарихий қадамжоларни зиёрат қилишиди.

Ш. МАДАЛИЕВ.

Суратда: тадбирдан лавҳа.

Муаллиф тасвирлари.

ДЕМІКПЕСІЗ ӘМІР СУР!

Бронх демікпесі деңсаулық сақтау саласына ғаламдық мәселе тудырып, көп тараған созылымалы аурулардың бірі болып табылады. ҚДҰ-ның мәліметтері бойынша әлемде 5%-ға жуық ересек және 10% бала бронх демікпесінен зардал шегеді. Бұл балалық шақта шалдығатын ең көп тараған созылымалы ауру.

Ғалымдардың болжамына сәйкес 2025 жылға дейін демікпемен ауыратын науқастар саны 100 млн. адамға артып, ғасырдың екінші жартысында әрбір екінші бала демікпендер зардал шегеді. Ауру кез келген жаста пайда болуы мүмкін, шамамен науқастардың жартысында ауру 10 жасқа дейін, үшіншісінде 40 жасқа дейін пайда болады. Бронх демікпесімен ауыратын науқастар балалардың арасында қыздарға қарағанда балалар 2 есе көп. 30-жылға дейін жыныс арасындағы ара салмақ тенденседі.

Қаюін-қатер жоғары топтағы адамдар бронх демікпесінің бастапқы алдын алу шараларын сақтауға назар аудару керек. Бастапқы профилактикаға: Экологиялық жағдайды (тұрғылықты жерді үақытша немесе үнемі ауыстыру) жақсарту (мұмкіндігіш). Фимаратты үнемі тазалап отыру, үйде кілемдер, кітаптар мен жұмысқа ойыншықтардың (өсіреле жатын бөлмесіндегі) санын азайту қажет. Жеке гигиена ережелерін сақтау. Мұмкіндігінше үйде жануар үстамау. Тұрмыста гипоаллергендерін заттарды қолдана. Дұрыс тاماқтану, тағамдық қоспалардың қолдану арқылы сапалы азық-түліктерді тұтыну. Түрлі дезодоранттар мен парфюмериялық өнімдерден бастап ауа сергіткіштер секілді аэроаллергендердің қолдану. Бронх демікпесінің белгілері көбейсі, жұмысты мүлде ауыстырган дұрыс. Респираторлық инфекцияларды үақытында емдеу.

**М. ИГАМБЕРДИЕВА.
№12ШҚЕҢІҮН ЖТ дәрігері.**

Директор – Бош мұхаррір учун – Муроджон АБУБАКИРОВ.

Бош мұхаррір
үрінбосарлари:
Муроджон АБУБАКИРОВ.
Авахон БҮРОНБОЕВ.

Масъул котиба –
Шаҳноза УСМОНОВА.

Масъул шахслар:

Туркистан, Кентов – Шомирза МАДАЛИЕВ. 8(72533) 2-40-07.
Тұлебій – Баҳорой ДЎСМАТОВА. 8(72547) 6-07-16.
Қазигұрт – Хуршид КҮЧКОРОВ. +7-701-447-37-42.
Сайрам – Мухтабар УСМОНОВА. +7-707-257-97-36.
Тұлқибош – Мунира САДЫУЛЛАЕВА. +7-747-144-60-71.
Обуна, реклама ва эълонлар – Зокиржон МҮМИНЖОНОВ. +7-702-278-96-90.

Қозогистон Республикасида тарқатилади.

● Обуначиларимиз орасида

Үмирзоқ ака хонадонида

Үмирзоқ Эгамбердиев – вилоят маркази, туркистанлик фаоллар Мурожаатига амалий жавоб басқармасы түркестан облысы адам мен зерттеу заманы басқармасы түркестан ошырылары, консалтинг қолнендер коллежида

пешқадам бўлганини, ҳарбий хизмат, сўнгра эса сара ургулик чигит тайёрлайдиган хўжаликда зироатшунос сифатидаги фаолиятини мароқ билан хотирлайди.

Бугунги кунда экилаётган чигитнинг С-47-27 нави ўша пайтда энгоммавий эди.

Қобил фарзандлар – Баҳор, Лола, Эътибор, Севара, Нодир ҳамда 20 дан зиёд невара-эвара кўрган пири бадавлат оила соҳиби сифатидаги умидидан умидидвор.

га ошишидан умидидвор.

Ушбу мақола тайёрланаётганида Үмирзоқ аканинг пири бадавлат хонадонида яна бир янгилик – навбатдаги эвара дунёга келиби.

– Исмими Абдулла деб қўйдик, – деди Үмирзоқ ака.

– Ҳәётимизда эзгу ишлар ва хушхабарлар кўпаяверсин!

Ш. МАДАЛИЕВ.

Суратда: Үмирзоқ Эгамбердиев оиласи даврасида.

Муаллиф тасвири.

● Газетхон хонадон – жамият кўрки

ХАЛҚИНГ ТАБАРРУК МИНБАРИ

Ҳабибулла Фозибоев – Тұлебий туман санитария-эпидемиология назорати бошқармасининг бош мутахассиси, газетамизнинг фидойи жонкуярларидан бири. Соҳада меҳнат фаолиятини бошлаганига 40 йилдан ошди. Тұрмуш ўртоги Азизахон Азимқизи билан қобил фарзандлар – Шерзод, Шаҳноза, Дишодларнин вояга етказиб, невара-эваралари ардоғида умргузаронлик қилишибола.

– «Жанубий Қозогистон» газетаси чоп этилаётганига 30 йил тұлди. Татьқидлаш жоиз, ўтган давр мобайнида рўзноманинг ҳар бир сонини кузатиб бормоқдаман, – деди Ҳабибулла Ҳошимбай ўғли. – Ранг-баранг мавзулардаги дилтортар мақола, хабар ва янгиликларни ўқиб, вилоят ҳамда мамлакат ҳаётидан вөқиғ бўляпмиз.

Газетанинг деярли ҳар сонида юрт равнақи, турли соҳалардаги ислоҳотлар, маънавият ва маърифат, ёшлар тарбияси, истиқбол ва орзулари, миллий қадриялар ҳақидағи қизиқарлар мақолалар берип бориляпти ва биз бундан мамнунмиз.

Илғор фикрли нашр газетхонлар билан ҳамкорлик орқали илгари сурилаётган мавзуларни ҳар томон-

лама тўқис ёритишига эришмоқда.

Натижада вилоятимизда табиат муҳофазаси ва экология муаммолари, ёшлар ҳаёти, одам савдосига қараш, аҳоли ҳуқуқий маданиятини юксалтириш билан бөглиқ мавзулар ўзига хос услубларда газетхонга тақдим этилмоқда.

Халқимизнинг севимли нашри бўлган «Жанубий Қозогистон» газетасига обуна бўлишга барча ҳамқишлоқларимни даъват этаман. Бахтили, серфайз ва фаровон хонадонингиз

матбуот ва маърифат зиёси билан доим мунаввар бўлсин, азизлар!

Қадрдан газетангиз ахборот майдонида ўз мақоми ва шон-шарафини йўқотмасин, дессангиз, туркистанлик бир гурух фахрийларнинг Мурожаатига жавобан, уни қўллаб-куватлашга шошилинг. Маънавий эҳтиёжга сарфланган маблағ оилангиз ҳаётига мазмун-маъно бағишлиши муқаррар.

Сарвар МИРЗО.
Тұлебий тумани.

Муассис: Туркистан вилояти ҳокимлиги.
Мулк эгаси – «Жанубий Қозогистон» вилоят ижтимой-сиёсий газетаси таҳририяти» масъулияти чекланган биродарлиги.

● Мақолалар, эъзолнан ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тұрғылиғи учун муаллифлар, реклама ва эъзон берувлар маъсулилар.

● Фойдаланылмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилилар.

МАНЗИЛИМИЗ: 160000, Шимкент шаҳри, Диваев күчаси, 4-йй, 4-қават. Телефон: 53-93-17. Телефакс: 53-92-79. Бухгалтерия: 39-16-44. +7-747-701-50-55

Электрон почта: janubiy@inbox.ru

Газета ҚР Маданият ва ахборот вазиригига томонидан 2020 йил 21 апрайдан рұхьатта олинған, KZ34VPY00022503 тұвохнома берилған.

Нашр курсаткичи – 65466
Адади – 11900

Бүортма:
1067.

Навбатчи мұхаррір: Хуршид Қўчқоров.